

Радой Ралин

Балада за семейния
портрет

След няколко дневно пътуване
в градеца бе спряла частта.
Ний търсихме кът за ношуване,
че беше студена нощта.

Тъй крачихме морни в безкрайната
не улица – развалина,
залутани в необичайната
и чужда за нас тишина.

Наоколо – всичко съборено,
едничък дом само спасен.
Вратата му леко притворена,
стоборът – едва прикрепен.

Запалихме лампичка газена.
Накладохме огън в пещта.
И гледаме – как е запазено!
На място са всички неща:

столовете сламени, плетени,
бюфетът с кристални стъкла...
А стаите – чисти, пометени,
постлани и двете легла.

Два бронзови стари светилника
изпъкват въз белия зид.
Отдолу им цъка будилникът,
от снощи навярно навит.

На мивката – пълни са каните,
на място са всички неща.
Еднички ги няма стопаните.
Къде са отишли в нощта?

Как цялата къща оставили
и тръгнали после на път?
Защо в бързината забравили
веднъж да ударят ключът?

Къде са? Ний в мрака се вираме –

отникъде няма ответ.
И после случайно съзираме
венчалния техен портрет.

Тя – в бяло облечена цялата.
Той – с фрак и висока яка.
Как нежно е хванал той бялата
свенлива моминска ръка.

Тя гледа в земята. Смутена е.
Не смее да вдигне очи.
Той с видимо нежно вълнение
след нея върви и мълчи.

Тук, в тая квартира са свили те
семейното свое гнездо
и първата снимка с венчилото
е радвала техния дом.

От никого още немразени,
непомнили тягостни дни.
Били са те сякаш запазени
с портрета от всички злини.

В живота се слънчев унесени,
сами не усетили как
войната страхотно надвесена
дошла и до техния праг.

Градецът изтръпнал във паника
след своя следобеден сън.
Забили камбаните в заника
и хукнало всичко навън.

Съпрузите, горко разплакани,
прегърнали своето дете –
и – нямало време за чакане,
побягнали също и те!

Те всичко, те всичко оставили
и тръгнали после със плач.
Дори и портрета забравили.

Останал портретът-пазач.

Тук битката с дни продължавала...
Изригвала с трясък пръстта.
Тук двете страни се сражавали
свирепо за всяка врата.

На пепел тук сградите станали.
Градецът бил цял разрушен.
Пожари градецът обхванали –
домът си останал спасен...

Щастливо успял да дочака той
и сетния сепнат картеч.
Напред продължила атаката,
придвижил се фронтът далеч.

В дома тук войници преспивали
от влязлата чужда войска.
И кротки, добри си отивали,
без нищо да барнат с ръка.

След битката грозна, решителна
били настървени и зли,
те идвали тук отмъстителни,
в дома те за плячка дошли.

Тършували, мрачно се взирали
на стаите в глухия здрач
и после случайно съзирали –
наsrеща: портретът-пазач!

И дълго в портрета се вглеждали,
портрета докосвали с пръст,
главите се после навеждали,
забравяли всякаква мъст.

И чистили, пълнили каните,
помитали пода навред,
когато се върнат стопаните,
да бъде пак всичко наред.

Часовника после навивали,
преспивали. Още в зори
те кротки, добри си отивали,
в очите със сълзи дори.

Часовникът звънна дванаесе,
подсети ни: трябва да спим,
че утре от съмнало, знае се,
отново на бой ще вървим.

Но как да заспиш ти, когато си
обхванат от мисли безброй.
А всеки бе спомнил в тъгата си
домашния свиден покой.

Я, слушай, как чезнат въздишките,
как всичко затихва за миг
и как по лицата войнишките
минава неясен светлик.

Че водихме ние сражения,
че трупове газехме с крак,
че бихме врага с настървение,
но хора останахме пак.

1945, 1952

КРАЙ

© 1945–1952 Радой Ралин

Източник: Словото
Набиране: Пламен Барух

Публикация:

Радой Ралин. Избрани творби в два тома. Том първи
„Български писател“, С. 1984

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/5850>]